

Ruff Imre (1938-1990)

BARANYAI András*

ELTE TTK Kémiai Intézet, Pázmány sétány 1, 1117 Budapest, Hungary

Ruff Imre (1938-1990)

1938. augusztus 4-én Főherceglakon született egy „úriszabó” egyetlen gyermekeként. Középiskolába Mohácson járt, majd az ELTE vegyész szakán végezte tanulmányait. Tanulmányi eredményeinek köszönhetően - egy rövid, a Szilárdtest Fizikai Kutatóintézetben eltöltött év után - tanársegéd lett a Schulek Elemér vezette Analitikai Kémiai Tanszéken. Hallgatói laborgyakorlatok vezetése mellett kutatásait Burger Kálmán munkatársaként a komplex kémia körében végezte. Elméleti érdeklődése azonban hamar eltávolította őt a hagyományos analitikához szorosabban kapcsolódó területekről és az elektron átugrás problémakörével kezdett foglalkozni. Ebből írta kandidátusi dolgozatát is, de az igazi sikert az átugrások diffúzióinak több kísérletben való bemutatása és elméleti leírása hozta. A jelenség lényege, hogy ha koncentráció gradiens létezik egy redoxi reakció valamelyik komponensére, akkor a diffúzió sebesség gyorsabb lesz, mintha csak ez a komponens önmagában lenne jelen a rendszerben. A gyorsulás az elektronátugrás lehetősége által következik be. Az átugrásra kísérleti eredményül kapott 10^{-15} másodperces időintervallum, akkor, 1970-ben, különleges eredménynek számított. Az elmélet, amely azóta is az ő nevét viseli, egy évtizeddel később vált igazán használatossá, amikor felismerték, hogy a polimerfilm borította elektródok töltés transzportjának leírására alkalmas.

Ruff Imre, amellett, hogy egy analitikai tanszéken minden a kor színvonalán álló analitikai módszerrel fel volt vértelve, széleskörű ismeretekkel rendelkezett a fizikai-kémiában, amit az is elősegített, hogy másfél évig oktatta ezt a tárgyat Nigériában. A legjobb angol „textbook”-ok mindegyikét

részletesen tanulmányozta. Kifejezetten felkészült volt a statisztikus mechanika területén, ezért a hetvenes évek második felében vizes elektrolit oldatok leírásával kezdett foglalkozni. Ezért Akadémiai Díjban is részesült. Felismerte, hogy milyen jelentősége van a számítógépes szimulációknak. A hazai szűkös számítási kapacitást egy oxfordi együttműködési kapcsolat enyhítette, ahol só-olvadékok szerkezeti vizsgálatával foglalkozott. Utolsó éveiben visszatért régi „szerelméhez” a vízhez és ionok vizes oldataihoz.

Ruff Imre egyik elindítója volt a tudomány-metriának. A korabeli előmeneteli gyakorlat motiválta erre, amikor a pártállami beágyazottság felülírhatta a tudományos eredményességet. Mivel származása nem volt tökéletes, a pártnak sem volt tagja, az akkori viszonyok az ő előmenetelét hátrányosan érintették, amit az is bizonyít, hogy akadémiai tagságát többször megvétőzták, s csak a rendszerváltoztatás után, közvetlenül tragikus halála előtt kapott zöld utat.

Ruff Imre professzor egy dinamikus, vezetői tevékenységekre hivatott ember volt. Nem csak közel 190 cm-es magassága és éles tekintete tette azzá, hanem az a belülről fakadó aktivitás, ami az egyetemi élet és egészében a teljes felsőoktatási rendszer megreformálásában, egy modern nyugati típusú universitas megteremtéséért való küzdelmeiben is megnyilvánult. Ezért vállalta el a dékánhelyettesi posztot is, ahol a rendszerváltozást megelőző viharos időkben szolgált. Nyílt, szókimondó stílusa miatt sokszor ütközött, s talán ezek is hozzájárultak ahhoz, hogy egészsége felörlődjék és egy szellemi erejében lévő, kiemelkedő kollégát veszítsünk el személyében.

Fulbright ösztöndíjasként tanított és kutatott az Egyesült Államokban, amikor megbetegedett. Hazajött, de sajnos a kezelések sikertelenek maradtak és 1990 március 1-én eltávozott közülünk. Körülbelül 80 közlemény, két könyv és néhány interjú maradt utána. Felesége, három gyermeke, tanítványai, kollégái, barátai, de az ELTE és a magyar tudomány számára is hatalmas veszteség volt a halála.

Közlemények

1. Ruff, I.; Diestler D. J. *Journal of Chemical Physics* **1990**, *93*, 2032-2042.
2. Ruff, I.; Baranyai, A. et al. *Journal of Chemical Physics* **1989**, *91*, 3148-3159.
3. Ruff, I.; Baranyai, A. et al. *Chemical Physics Letters* **1988**, *150*, 473-477.
4. Botar, L.; Ruff I. *Chemical Physics Letters* **1988**, *149*, 99-101.
5. McGreevy, R. L.; Baranyai, A. et al. *Acta Chimica Hungarica-Models in Chemistry* **1988**, *125*, 717-743.
6. Pusztai, L., A. Baranyai, et al. *Journal of Physics C-Solid State Physics* **1988**, *21*, 3687-3698.

*email: bajtony@chem.elte.hu

7. Baranyai, A.; Ruff I. *Journal of Chemical Education* **1988**, 65, 400-403.
8. Baranyai, A.; Geiger A. et al. *Journal of the Chemical Society-Faraday Transactions II* **1987**, 83, 1335-1365.
9. Baranyai, A.; Ruff, I. *Magyar Kémiai Folyóirat* **1987**, 93, 33-42.
10. Baranyai, A.; Ruff, I. *Journal of Chemical Physics* **1986**, 85, 365-373.
11. Baranyai, A.; Ruff, I. et al. *Magyar Kémiai Folyóirat* **1986**, 92, 351-358.
12. Baranyai, A.; Ruff, I. et al. *Journal of Physics C-Solid State Physics* **1986**, 19, 453-465.
13. Botar, L.; Ruff, I. *Chemical Physics Letters* **1986**, 126, 348-351.
14. McGreevy, R. L.; Baranyai, A. et al. *Physics and Chemistry of Liquids* **1986**, 16, 47-54.
15. McGreevy, R. L.; Baranyai, A. et al. *Magyar Kémiai Folyóirat* **1986**, 92, 416-419.
16. Ruff, I. *Acta Chimica Hungarica-Models in Chemistry* **1986**, 121, 203-213.
17. Ruff, I.; Baranyai, A. et al. *Journal of Chemical Physics* **1986**, 85, 2169-2177.
18. Ruff, I.; Botar, L. *Journal of Chemical Physics* **1985**, 83, 1292-1297.
19. Ruff, I.; Liszi, J. *Chemical Physics Letters* **1985**, 116, 335-340.
20. Ruff, I.; Liszi, J. *Kémiai Közlemények* **1982**, 58, 147-167.
21. Ruff, I.; Palinkas, G. et al. *Magyar Kémiai Folyóirat* **1982**, 88, 7-13.
22. Ruff, I. *Journal of the Chemical Society-Faraday Transactions II* **1982**, 78, 617-624.
23. Ruff, I. *Chemical Physics Letters* **1982**, 93, 553-554.
24. Ruff, I. *Magyar Kémiai Folyóirat* **1982**, 88, 210-213.
25. Gombos, K.; Ruff, I. *Acta Chimica Academiae Scientiarum Hungaricae* **1982**, 111, 99-116.
26. Liszi, J.; Papp, E. et al. *Journal of the Chemical Society-Faraday Transactions I* **1982**, 78, 915-922.
27. Liszi, J.; Papp, E. et al. *Magyar Kémiai Folyóirat* **1982**, 88, 30-36.
28. Ruff, I.; Palinkas, G. et al. *Journal of the Chemical Society-Faraday Transactions II* **1981**, 77, 1189-1201.
29. Szabo, Z. G.; Ruff, I. et al. *Zeitschrift Fur Physikalische Chemie-Wiesbaden* **1981**, 126, 167-175.
30. Liszi, J.; Meszaros, L. et al. *Journal of Chemical Physics* **1981**, 74, 6896-6901.
31. Liszi, J.; Meszaros, L. et al. *Acta Chimica Academiae Scientiarum Hungaricae* **1980**, 104, 279-285.
32. Liszi, J.; Meszaros, L. et al. *Acta Chimica Academiae Scientiarum Hungaricae* **1980**, 104, 273-278.
33. Wajand, J.; Szabo, Z. G. et al. *Magyar Kémiai Folyóirat* **1980**, 86, 339-345.
34. Ruff, I.; Liszi, J. et al. *Acta Chimica Academiae Scientiarum Hungaricae* **1980**, 104, 69-77.
35. Ruff, I.; Liszi, J. et al. *Magyar Kémiai Folyóirat* **1980**, 86, 74-78.
36. Ruff, I.; Szabo, Z. G. et al. *Acta Chimica Academiae Scientiarum Hungaricae* **1979**, 100, 353-363.
37. Liszi, J.; Meszaros, L. et al. *Magyar Kémiai Folyóirat* **1979**, 85, 560-562.
38. Liszi, J.; Meszaros, L. et al. *Magyar Kémiai Folyóirat* **1979**, 85, 557-559.
39. Ruff, I. *Kémiai Közlemények* **1979**, 52, 491-497.
40. Ruff, I. *Journal of the Chemical Society-Faraday Transactions II* **1979**, 75, 1-11.
41. Konkolythege, I.; Ruff, I. et al. *Thermochimica Acta* **1978**, 24, 89-96.
42. Ruff, I. *Magyar Kémiai Folyóirat* **1978**, 84, 145-156.
43. Szabo, Z. G.; Wajand, J. et al. *Magyar Kémiai Folyóirat* **1978**, 84, 198-202.
44. Szabo, Z. G.; Kamaras, K. et al. *Magyar Kémiai Folyóirat* **1977**, 83, 317-323.
45. Ruff, I. *Journal of the Chemical Society-Faraday Transactions II* **1977**, 73, 1858-1877.
46. Szabo, Z.; Barcza, L. et al. *Magyar Kémiai Folyóirat* **1976**, 82, 612-613.
47. Szabo, Z. G.; Barcza, L.; Ladanyi, L.; Ruff, I. *Journal of Electroanalytical Chemistry and Interfacial Electrochemistry* **1976**, 71, 241-4.
48. Szabo, Z.; Barcza, L.; Ladanyi, L.; Ruff, I. *Magyar Kémiai Folyóirat* **1976**, 82, 612-13.
49. Ruff, I.; Zimonyi, M. *Electrochimica Acta* **1973**, 18, 515-16.
50. Ruff, I.; Friedrich, V. *Magyar Kémiai Folyóirat* **1973**, 79, 65-69.
51. Ruff, I.; Friedrich, V. *Magyar Kémiai Folyóirat* **1973**, 79, 131-3.
52. Ruff, I.; Hegedus, A.; Friedrich, V. *Magyar Kémiai Folyóirat* **1973**, 79, 133-5.
53. Ruff, I.; Zimonyi, M. *Magyar Kémiai Folyóirat* **1973**, 79, 135-7.
54. Ruff, I.; Laczko, B. *Magyar Kémiai Folyóirat* **1972**, 78, 584-8.
55. Ruff, I.; Laczko, B. *Acta Chimica Academiae Scientiarum Hungaricae* **1972**, 74, 335-43.
56. Ruff, I.; Friedrich, V. *Magyar Kémiai Folyóirat* **1972**, 78, 83-9.
57. Ruff, I.; Friedrich, V.; Demeter, K.; Csillag, K. *Magyar Kémiai Folyóirat* **1972**, 78, 89-97.
58. Ruff, I.; Friedrich, V.; Csillag, K. *Magyar Kémiai Folyóirat* **1972**, 78, 449-52.
59. Ruff, I.; Friedrich, V. J.; Csillag, K. *Journal of Physical Chemistry* **1972**, 76, 162-5.
60. Ruff, I.; Friedrich, V. J. *Journal of Physical Chemistry* **1972**, 76, 2954-7.
61. Ruff, I.; Friedrich, V. J. *Journal of Physical Chemistry* **1972**, 76, 2957-8.
62. Komor, M.; Vertes, A.; Dezsi, I.; Ruff, I. *Proc. Conf. Appl. Moessbauer Eff.* **1971**, 713-20.
63. Ruff, I.; Friedrich, V. J. *Journal of Physical Chemistry* **1971**, 75, 3297-302.
64. Ruff, I.; Friedrich, V. J.; Demeter, K.; Csillag, K. *Journal of Physical Chemistry* **1971**, 75, 3303-9.
65. Ruff, I.; Korosi-Odor, I. *Inorganic Chemistry* **1970**, 9, 186-8.
66. Komor, M.; Vertes, A.; Dezsi, I.; Ruff, I. *Magyar Kémiai Folyóirat* **1970**, 76, 402-5.
67. Ruff, I. *Electrochimica Acta* **1970**, 15, 1059-61.
68. Komor, M.; Vertes, A.; Dezsi, I.; Ruff, I. *Acta Chimica Academiae Scientiarum Hungaricae* **1970**, 66, 285-92.
69. Ruff, I.; Rendek, E. *Acta Chimica Academiae Scientiarum Hungaricae* **1969**, 60, 57-65.
70. Ruff, I.; Kosa, S. G. *Radiochemical and Radioanalytical Letters* **1969**, 1, 81-6.
71. Ruff, I. *Journal of Physical Chemistry* **1968**, 72, 1792-7.
72. Ruff, I. *Acta Chimica Academiae Scientiarum Hungaricae* **1968**, 55, 15-24.
73. Ruff, I. *Acta Chimica Academiae Scientiarum Hungaricae* **1968**, 55, 9-14.
74. Ruff, I. *Quarterly Reviews, Chemical Society* **1968**, 22, 199-221.
75. Ruff, I. *Magyar Kémiai Folyóirat* **1967**, 73, 324-9.
76. Ruff, I. *Magyar Kémiai Folyóirat* **1967**, 73, 447-51.
77. Ruff, I. *Acta Chimica Academiae Scientiarum Hungaricae* **1967**, 52, 251-60.
78. Ruff, I. *Magyar Kémiai Folyóirat* **1966**, 72, 249-54.
79. Ruff, I. *Acta Chimica Academiae Scientiarum Hungaricae* **1966**, 47, 241-53.
80. Ruff, I. *Magyar Kémiai Folyóirat* **1966**, 72, 454-7.
81. Ruff, I. *Acta Chimica Academiae Scientiarum Hungaricae* **1966**, 47, 255-61.

82. Burger, K.; Ruff, I. *Acta Chimica Academiae Scientiarum Hungaricae* **1966**, *49*, 1-9.
83. Burger, K.; Egyed, I.; Ruff, I. *Journal of Inorganic and Nuclear Chemistry* **1966**, *28*, 139-45.
84. Ruff, I.; Burger, K. *Acta Chimica Academiae Scientiarum Hungaricae* **1966**, *47*, 143-55.
85. Ruff, I. *Kémiai Közlemények* **1966**, *26*, 73-106.
86. Ruff, I. *Acta Chimica Academiae Scientiarum Hungaricae* **1965**, *45*, 13-21.
87. Burger, K.; Ruff, I. *Acta Chimica Academiae Scientiarum Hungaricae* **1965**, *45*, 77-86.
88. Burger, K.; Ruff, I.; Papp-Molnar, E. *Ann. Univ. Sci. Budapest. Rolando Eotvos Nominatae, Sect. Chim.* **1965**, *7*, 49-54.
89. Burger, K.; Ruff, I.; Ruff, F. *Journal of Inorganic and Nuclear Chemistry* **1965**, *27*, 179-90.
90. Ruff, I. *Magyar Kémiai Folyóirat* **1965**, *71*, 404-7.
91. Burger, K.; Ruff, F.; Ruff, I.; Egyed, I. *Acta Chimica Academiae Scientiarum Hungaricae* **1965**, *46*, 1-21.
92. Burger, K.; Ruff, F.; Ruff, I.; Egyed, I. *Magyar Kémiai Folyóirat* **1965**, *71*, 282-91.
93. Burger, K.; Egyed, I.; Ruff, I. *Magyar Kémiai Folyóirat* **1965**, *71*, 472-5.
94. Ruff, I.; Burger, K. *Magyar Kémiai Folyóirat* **1965**, *71*, 437-42.
95. Burger, K.; Ruff, I. *Magyar Kémiai Folyóirat* **1964**, *70*, 226-32.
96. Burger, K.; Ruff, I.; Ruff, F. *Magyar Kémiai Folyóirat* **1964**, *70*, 394-400.
97. Burger, K.; Ruff, I. *Acta Chimica Academiae Scientiarum Hungaricae* **1964**, *41*, 75-89.
98. Burger, K.; Ruff, I.; Ruff, F. *Magyar Kémiai Folyóirat* **1964**, *70*, 351-7.
99. Burger, K.; Ruff, I. *Talanta* **1963**, *10*, 329-38.